1848. **N°. 153.**

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag avond.

VRIJDAG, 22 DECEMBER.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nummers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 21 December.

H. M. heeft aan het bestuur der Vrouwen-Vereeniging van Weldadigheid te Noordwijk-Binnen ƒ50 doen toekomen.

— Gisteren avond is op den Hollandschen Spoorweg een beklagelijk ongeval gebeurd. De Conducteur Strengman, met den laatsten trein van Haarlem komende, is nabij die stad van den achtersten waggon gevallen, met dat ongelukkig gevolg, dat de wielen hem beide de beenen verbrijzeld hebben.

— Sedert onze laatste opgave zijn alhier bijgekomen 12 Cholera-lijders, overleden 5, hersteld 8. Totaal 332, overleden 157, hersteld 90, in behandeling 85.

— Tot waarschuwing tegen 't gebruik van rattekruidmiddelen bij 't vee, deelt Dr. A. Numan, Hoogleeraar en Directeur aan 's Rijks Veeartsenijschool te Utrecht, in de *Geneeskundige Courant* van den 3den en 10den dezer, het volgende mede:

De Hoogleeraar Hertwig aan de Veeartsenijschool te Berlijn, heeft onlangs door proeven op honden, paarden en konijnen bevonden: 1°. dat rattekruid (arsenig-zuur) onbetwistbaar in alle dierlijke weefsels overgaat; 2°. dat deze overgang in het bloed en in de af- en uitgescheiden stoffen soms zeer spoedig geschiedt, zelfs reeds binnen 8 uren; 3°. dat rattekruid nog lang na het ingeven in het ligchaam aanwezig blijft, en eerst langzaam wordt uitgescheiden: bij eenige voorwerpen toonde de melk, na het ingeven van 5 greinen arsenicum, na 5 dagen hetzelve nog te bevatten, en in één geval deed het zich zelfs 21 dagen na het laatste ingeven nog kennen.

Als eind-resultaten meent de Hoogleeraar Hertwig uit de genomen proeven te mogen aannemen: 1°. dat door de geneeskundige behandeling van tot slagting bestemde dieren met groote, ja zelfs met matige giften van arsenicum, het vleesch en de melk vergiftigd worden; 2°. dat deze vergiftiging spoedig na de aanwending van het arsenicum begint, en zich tot een nog niet uitgemaakten tijd, dien men echter zeker op 8 weken mag stellen, uitstrekt; 3°. dat door het het nuttigen van zoodanig vergiftigd vleesch en der melk, bij den mensch waarschijnlijk hevige toevallen en zelfs vergiftigingen kunnen worden voortgebragt.

— Dezer dagen is te Arnhem een proefnommer uitgegeven eener meer uitgebreide *Landhuishoudelijke Courant*. Den bijval en de medewerking die dit blad sedert hare eerste uitgave in het vorige jaar ontving, hebben twee in die wetenschap ervaren mannen, de Heeren Dr. J. Wttewaall en W. C. H. Staring, beide voor eenige jaren aan onze Hoogeschool gepromoveerd, op Akademische proefschriften, uit welke toen reeds bleek dat zij bij voorkeur hunne studiën bepaalden tot hetgene met die wetenschap in betrekking staat, en van welke de Heer Dr. Wttewaal als Hoofdredacteur optreedt, op het denkbeeld gebragt om die Courant met 1° Januarij aanstaande eene grootere uitgebreidheid te geven. In het programma aan het hoofd van dat proefnommer geven de genoemde Heeren de redenen op, die tot die uitbreiding aanleiding geven, en hoe zij behalve de vermelding van het landbouwkundig nieuws van den dag en de aankondigingen, de bevordering beoogen der kennis van onzen eigen landbouw in zijne ruimste beteekenis; van Akkerbouw, Veeteelt, Houtteelt, Warmoeziers-bedrijf en Boomkweekerij. Door het verzamelen van alle bereikbare statistieke landbouwkundige opgaven, hoopt men aan de Courant eene duurzame waarde te geven, en den grondslag te helpen leggen tot de zoo hoogst noodzakelijke en door eiken denkenden landbouwer zoo vurig begeerde Statistiek van den Nederl. Landbouw, een onderwerp dat tot dusverre, nog niet de onmiddelijke zorg der regering mogt ondervinden. Door het opgettelijk behandelen der punten van wetgeving, waarbij de landbouw belang heeft, zal men trachten om de aandacht op deze levensvragen te vestigen, en zooveel mogelijk voor te bereiden, dat bij het maken van wetten en verordeningen, wetenschappelijke kennis van den landbouw ten grondslag worde gelegd. Door het leveren van vertoogen en mededeelingen, door het beschrijven van plaatselijke landbouw-praktijken in het Vaderland, waarvan zoo veel elders nog geheel onbekend is, hoopt men zoowel het goede als het verkeerde, ter navolging en ter verbetering, aan het licht te brengen.

In de tweede plaats zal de Redactie al wat tot verbetering bij onzen landbouw strekken kan, met de noodige ontwikkeling, in dit blad opnemen. Ten volle overtuigd zijnde, dat algemeene aanprijzing van veranderingen, dat afkeuring van misbruiken geen nut te weeg brengt, wanneer men niet tevens de toepassing aanwijst, erkent zij dat daartoe grondige kennis van onzen landbouw noodzakelijk is, die zij bekennen wil nog geenszins te bezitten. Maar mogt zij daardoor nu en dan de plank misslaan, dan hoopt zij tegenspraak op te wekken, en daardoor meer nut te verbreiden, meer waarheid aan het licht te brengen dan wanneer zij angstvallig, uit vrees van welligt mis te tasten, slechts in 't algemeen goede praktijken aanprees en slechte laakte. Zij wil schrijven voor beschaafde landbouwers, omdat het haar toeschijnt dat er de meest dringende behoefte bestaat aan een tijdschrift van meer wetenschappelijke strekking. Er zijn er onder de meer beschaafden en vermogenden zoo weinigen, die een juist begrip hebben van de grondgebreken bij onzen landbouw. Daarom zijn er zoo velen die, door buitenlandsche geschriften geleid, van stalvoedering en rijenteelt droomen, waar deze verfijnde landbouw alsnog geheel misplaatst is; — die aanhoudend proeven nemen en daaraan tijd en geld te koste leggen, waar geene proeven meer te nemen vallen; — die werktuigen doen zamenstellen en nieuwe meenen uit te denken, welke reeds voor lang in gebruik zijn; — die met de buitenlandsche rassen onzer huisdieren wegloopen, zonder dat zij in staat zijn de deugden onzer inlandsche rassen te waarderen, — die nog twijfelen aan de goede uitwerking van Guano, Gips of Kalk, alsof daaraan te twijfelen valt, en die van exciterende meststoffen beuzelen, alsof de planten eene dierlijke maag hebben, gevoelig voor prikkelende peper en mostaard. Deze onkunde onzer hoogere standen in den wetenschappelijken landbouw, het edele bedrijf waaraan zoo velen hun leven wijden en waaraan niet weinigen een groot deel hunner inkomsten verschuldigd zijn, hoopt de Redactie voor oogen te houden, en met al haar vermogen te bestrijden. Zij hoopt daardoor ook mede te werken tot de dringend noodzakelijke verbetering van het landbouwkundig onderwijs.

De Courant zal verder, zoo veel mogelijk verslag geven van al wat er voor den landbouw in Nederland in het licht verschijnt, en hoopt daarbij op veler welwillende medewerking.

's GRAVENHAGE, 20 December.

In de zitting van de Tweede Kamer van heden is ingekomen eene koninklijke boodschap, ten geleide van twee ontwerpen van wet, betreffende de heffing van provinciale lasten in Zeeland en Drenthe. — De Voorzitter stelt voor, om, vermits dit ontwerp reeds genoeg bekend is, de stukken onmiddelijk naar de Afdeelingen te verzenden, en de Vergadering voor een uur te schorsen, opdat de rapporteurs in staat gesteld zullen zijn, het algemeen verslag uit te brengen.

Over een ingekomen verzoekschrift uit Zeeland, betreffende genoemd onderwerp, wordt dadelijk verslag uitgebragt.

De Vergadering wordt hierna geschorst.

Te 3 ure wordt de Zitting hervat. De Commissie van rapporteurs heeft haar algemeen verslag uitgebragt, waaruit blijkt dat, ofschoon de algemeene bezwaren grootendeels ook thans nog bleven bestaan, de bijzondere bedenkingen voor het grootste gedeelte zijn uit den weg geruimd.

De beraadslagingen worden onmiddelijk gehouden. Na eene korte woordenwisseling, is, zoo wel het eerste ontwerp (Zeeland) met 30 tegen 13, als het tweede (Drenthe), met 25 tegen 19 stemmen, aangenomen.

Daarna is de Vergadering gesloten.

— De gewijzigde voordragt betreffende Zeeland houdt in: 1°. dat bekrachtiging wordt verleend aan de heffing van eenen buitengewonen opcent op de Grondbelasting over 1849, en op de Personele belasting over de dienst van 1849—1850, ter bestrijding van de kosten van onderhoud der Provinciale Waterstaats-werken en wegen; 2°. dat deze wet zal aanvangen verbindende te zijn met 1° Januarij 1849.

Het wets-ontwerp betreffende Drenthe behelst, dat bekrachtigd wordt: 1°. de heffing van tien opcenten op de hoofdsom van den Rijks-accijns op het Binnen- en Buitenlandsch Gedistilleerd, voor de uitdieping van de Drentsche Hoofdvaart en voor de uitbreiding dier Hoofdvaart en van het Meppeler Diep; 2°. de heffing van tien opcenten op den Rijks accijns op het Binnen- en Buitenlandsch Gedistilleerd, om te strekken ter bestrijding der kosten van in die provincie voorgenomene werken; — met bepaling, dat de heffing dier belastingen tot het eerstvolgende dienstjaar wordt beperkt; — dat latere heffing dezer belasting nadere wettelijke voorziening vereischt en dat de wet zal aanvangen verbindende te zijn met 1° Januarij 1849.

Bij de daarbij overgelegde memorie van toelichting verklaart de Regering, dat zij vertrouwt door de wijze, waarop thans de heffing der Provinciale belastingen is ingerigt, te hebben voorzien in de bezwaren, die tegen de vroeger aangebodene ontwerpen waren ontstaan.

— De Gouverneur van Zuid-Holland heeft aangekondigd, dat de Tentoonstelling van voorwerpen van Inlandsche nijverheid voor de Provinciën Zuid- en Noord-Holland, welke in Julij j. l. te Delft zou hebben plaats gehad, maar uitgesteld is, gehouden zal worden, te dier stede, in Julij 1849.

— Thans zijn op een na (zijnde de pink van den reeder H. van Duyne, welke gelijk men weet, onder den Engelschen wal in de maand October jl. overzeild) al de ter steurharing uitgeruste pinken van Scheveningen teruggekeerd. Het getal haringen, dit jaar aangebragt, bedraagt 4,576,000 en ofschoon dus 2,139,000 minder dan in 1847, toen de vangst over het algemeen genomen, zoo gewenscht was afgeloopen, heeft de haring echter meer geld opgebragt dan over dat jaar.

De hoekwant-visscherij, die op de kabeljaauw en schelvisch, liet zich zeer ongunstig aanzien, daar de voor die visscherij bestemde pinken, gedurende 14 dagen, ten gevolge van het stormachtige weder, verhinderd waren geworden af te varen. Nu het weder verbeterd is, is de vangst sedert een paar dagen tamelijk voordeelig.

ROTTERDAM, 20 December.

Heden is hier eene algemeene Vergadering gehouden van de leden der Kon. Nederl. Jagtclub, onder voorzitting van Prins Hendrik, en is onder anderen bepaald, dat den 18den Julij 1849 hier wederom eene wedstrijd zal gehouden worden.

AMSTERDAM, 20 December.

Eergisteren is alhier de herbouwde R. K. kerk de Papegaai ingewijd, door den Bisschop van Curium; zij zal voortaan den naam dragen van St. Josefskerk.

— Eergisteren werd door het provinciaal geregtshof de vraag behandeld: of de eigenaar van een huis kan geacht worden zich te hebben schuldig gemaakt aan moedwillige vernieling van afsluitingen, en alzoo te vallen in de strafbepaling van art. 456 Code Pénal, indien hij bij wanbetaling van den huurder, eigendunkelijk de ramen, deuren, enz., van het perceel, uitligt en wegvoert. De correctionele regtbank had deze vraag toestemmend beantwoord. Herhaalde gelijksoortige handelingen van huisheeren maken de beslissing belangrijk.

ALMELO, 17 December.

In het 4de district alhier, is bij herstemming tot tweeden candidaat voor de Eerste Kamer verkozen Mr. W. H. Royer, met 312 tegen 159 stemmen, welke de Heer Jhr. F. E. von Bönninghausen op zich vereenigde.

GRONINGEN, 18 December.

De Heer J. F. Zylker, in het 3de en 4de district dezer provincie tot lid der Tweede Kamer gekozen, heeft de keuze van het 4de district aangenomen, zoodat voor het 3de eene herkiezing zal moeten plaats hebben.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 17 December.

H. M. heeft Dr. Bowring, Lid van het Parlement, in de geleerde wereld vooral wegens zijne studie der talen genoegzaam bekend, tot Consul te Canton benoemd.

— De nadere bijeenkomst van het Parlement is nu bepaald op 1° Februarij aanstaande.

— De graanprijzen zijn nog gedurig dalende.

— Voor Lord Wellington is thans een marmeren standbeeld in den Tower geplaatst. De Hertog is als krijgsman voorgesteld.

— Deze week zijn naar Rotterdam uitgevoerd 76,000 oncen zilveren munt en 139,000 oncen in staven, en naar Amsterdam 3000 oncen zilver.

— Uit Engeland zijn dit jaar te Quebec en Montreal 27,939 landverhuizers aangekomen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 19 December.

Omtrent eenen Vice-President loopen allerlei geruchten. Lamartine is zoo ter neergeslagen, dat hij moet gezegd hebben: ik zou even zoo lief veldwachter willen zijn. Het meest worden genoemd E. Arago en Garnier-Pagès. De fondsen zijn vrij wat gedaald, waarvoor drie oorzaken worden opgegeven: Verkoopen, om winst te doen met de rijzing; de tijdingen van Rome, (zie Italië) en allerlei dwaze geruchten die verspreid worden door hen die de prijzen willen drukken.

ITALIË.

ROME, 8 December.

De deputatie, welke naar Gaëta gezonden was, heeft heden haar verslag in de Kamer van Afgevaardigden gedaan, hoofdzakelijk bevattende, dat zij niet tot den Paus was toegelaten, maar aan de grenzen afgewezen. De Kamer zal nu eene regerings-commissie benoemen.

— De te Bologna bevelvoerende Generaal Zucchi heeft te kennen gegeven, dat hij, als verantwoordelijk voor de orde en rust in die stad, aan het bevel van het Ministerie, om te Rome te komen, niet had gehoorzaamd; dat hij ook verder alleen bevelen van den Paus zou afwachten, en hij dus het ontslag hem door het Ministerie gezonden, niet aannam.

— De Zwitsers, die door den Paus ontslagen zijn, zijn in dienst van den Koning van Napels overgegaan.

— Er zou tusschen Oostenrijk en Venetië een wapenstilstand voor twee maanden gesloten zijn, en onderhandelingen geopend worden, opdat Venetië zijne onafhankelijkheid terug bekwame; de overtogt over de grenzen was reeds vrij gesteld en de stad werd van levensmiddelen voorzien.

Het Romeinsche legioen, dat Venetië was te hulp gekomen, heeft bevel ontvangen om terug te keeren, zoowel om het geldgebrek dat verhinderde de manschappen behoorlijk te onderhouden, als om de vele zieken welke zich onder hen bevonden, wegens de ongezonde uitwasemingen der om de stad gelegen moerassen.

— Verder wordt nog uit Venetië gemeld, dat er een geheim complot was ontdekt, dat met de Oostenrijkers in verstandhouding stond, en waaraan onderscheiden aanzienlijke personen medepligtig waren. Op bevel van den Generaal Pepé waren eenigen hunner doodgeschoten.

— De stoomboot Lombardo, den 15den te Marseille aangekomen, heeft de tijding aangebragt, dat de Kamer der Afgevaardigden te Rome den Paus vervallen heeft verklaard en een voorloopig bestuur ingesteld, bestaande uit den Prins Corsi Senator, te Rome, en de gezagvoerders van Bologne en Ancona.

Dit gerucht wordt bevestigd door een uittreksel uit eene bijzondere correspondentie uit een dagblad te Livorno, van den 13den December, waarin hetzelfde wordt vermeld, en voorts berigt dat de Minister Sterbini het volk had toegesproken, en verklaard, dat de Paus te Rome kon terugkeeren, maar alleen met den titel van Bisschop; allen Cardinalen en Prelaten zou de terugkeer ontzegd zijn. Het volk liep dolzinnig langs de straten, onder de kreeten: *de dood aan den Paus! de dood aan de Cardinalen!*

Een dagblad van Genua vermeldt nagenoeg hetzelfde. De Generaal Zucchi had Bologne verlaten, op de weigering der troepen om tot eene reactie mede te werken; hij was den 12den te Florence, en begaf zich naar Gaëta. Volgens andere berigten zou dit op last van den Paus zijn, die hem tot andere betrekkingen had geroepen.

De *Indépendance* zegt niet te weten wat men van al die geruchten te denken hebbe, daar er na den 9den geen dagblad uit Rome was aangekomen.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 16 December.

Z. M. heeft onder dagteekening van den 10den dezer, uit Olmutz een schrijven uitgevaardigd aan het Ministerie van Oorlog, waarin hij te kennen geeft, dat hij, rekenende op de trouw en gehechtheid van het leger, al de Generaals, Officieren en manschappen van het afleggen van den eed vrijstelt, die anders bij zijne troonsbeklimming zou gevorderd worden.

FRANKFORT.

18 December.

In de zitting van het Duitsch Parlement van eergisteren is het volgende besloten: 1°. Het Parlement magtigt het centraal bestuur om de opheffing der tusschen afzonderlijke Duitsche Staten en vreemde natiën bestaande verdragen van handel en scheepvaart, en voor zooveel noodig hunne verandering in rijksverdragen te bewerken, alsmede om nieuwe verdragen van dien aard te sluiten, alles onder voorbehoud der goedkeuring der vergadering. 2°. Dat de staatshuishoudelijke commissie, de tot het bewerken van rijkswetten voor de Duitsche scheepvaart, spoorwegen en postwezen bij haar voorhanden zijnde bouwstoffen aan het centraal bestuur zal mededeelen, ten einde hiervoor wets-ontwerpen zoo spoedig mogelijk voor te leggen. 3°. Het Parlement draagt aan het voorloopig centraal bestuur op met den meest mogelijken spoed wetsontwerpen tot invoering van eenheid in het Duitsche tolwezen te vervaardigen. 4°. Het draagt aan het centraal bestuur op eene tolwet en een tol-tarief te ontwerpen en aan de nationale vergadering voor te leggen. 5°. Het verklaart dat het door de in het vorenstaande gedane opdragten, in geenen deele geacht wil worden van zijn regt van initiatief afstand te doen.

— Het grootste gedeelte der zitting van de Nat. Vergadering van heden was gewijd aan het verkiezen van een nieuwen Voorzitter. De beide candidaten waren de thans fungerende Simson uit Koningsbergen voor de regter, en Kirchgessner uit Wurzburg voor de linkerzijde. De eerstgenoemde verwierf bij de eerste stemming 215 en de tweede 214 stemmen; bij de derde stemming bleef de overwinning volkomen aan de zijde van Simson, door eene meerderheid van 10 stemmen (233 tegen 223).

De Rijksbestuurder deelde vervolgens per missive aan den Voorzitter mede, dat hij den Heer von Gagern tot President van het Rijks-ministerie en tot Minister van Buitenlandsche Zaken benoemd en hem mede voorloopig die Binnenlandsche Zaken had opgedragen. Deze deelde daarop aan de vergadering het programma van het Rijksministerie omtrent Oostenrijk mede. De hoofdpunten zijn:

1°. Bij den aard der vereeniging van Oostenrijk met niet Duitsche landen, bepaalt zich de pligt der centrale magt voor het tegenwoordige, tot het bewaren der bondsbetrekking van Oostenrijk tot Duitschland in het algemeen. 2°. Oostenrijk zal volgens de tot dusverre door de nationale vergadering genomen besluiten, waardoor de natuur van den bondstaat is bepaald, moeten beschouwd worden, als niet te treden in den op te rigten Duitschen bondsstaat. 3°. Oostenrijks vereeniging met Duitschland door middel van eene bijzondere acte van Unie te regelen. 4°. Daar Oostenrijk wel door onoplosbare

banden met Duitschland verbonden is, doch niet in den Bondstaat treedt, zoo moet de overeenkomst omtrent alle wederkeerige, zoowel reeds bestaande als toekomstige bondspligten en regten, langs diplomatieken weg geregeld worden. 5°. De staatsregeling van den Duitschen bondsstaat kan geen onderwerp van onderhandelingen met Oostenrijk zijn.

Terwijl ik deze hoofdbeginselen aan het oordeel der Nationale Vergadering onderwerp, verzoek ik het Rijks-ministerie om de magtiging, zamens het centraal bestuur door een Gezant met de Oostenrijksche Regering overeenkomstig gemelde betrekkingen, onderhandelingen te mogen aanknoopen."

Deze mededeeling uit naam van het geheele ministerie, maakte eenen onbeschrijfelijken indruk op de vergadering; de linkerzijde verklaarde zich in hartstogtelijke bewoordingen tegen deze bedoeling en wilde de voordragt dadelijk verworpen hebben, iets dat echter, als in strijd met de reglementen, niet mogelijk was. »Wij zijn bijeengekomen," zeide Venedey, »om Duitschland te vereenigen, niet om het vaneen te scheuren. Wij kunnen hier geen oogenblik langer zitten, wanneer dit voorstel goedgekeurd wordt." Na zeer hevige beraadslagingen werd er eindelijk besloten, dat de afdeelingen te dien einde eene nieuwe commissie benoemen zouden.

— Het Rijks-ministerie heeft gisteren een schrijven van het Oostenrijksche kabinet ontvangen, houdende verklaring dat het Oostenrijksche Ministerie zijne betrekkingen met het centraal bestuur in het vervolg door zijn Ministerie van Buitenlandsche Zaken zoude voortzetten.

— In de zitting van de Commissie der Staatsregeling, gisteren gehouden, is het stelsel van erfelijk Keizerschap door de meerderheid verworpen.

ZWITSERLAND.

De Regering van het Kanton Freiburg heeft den Bisschop Marilley, welken zij eenigen tijd op het kasteel Chillon gevangen had gehouden, over de Fransche grenzen laten brengen, met bevel om nimmer weder een voet op het grondgebied van Zwitserland te zetten.

OOST-INDIE.

BATAVIA, 28 October.

Onder dagteekening van den 27sten October ll. heeft de Gouverneur-Generaal het volgende besluit genomen:

Gelezen de missive van den tijdelijken Minister van Marine en Koloniën, van 21 Augustus 1848, geheim, te kennen gevende:

Dat de mededeelingen van den Minister van Staat, Gouverneur-Generaal, over de gebeurtenissen te Batavia in de maand Mei 1848, eenen pijnlijken indruk bij Z. M. den Koning, hebben te weeg gebragt, niet alleen, omdat dezelve zoo ongunstig afsteken bij hetgeen de Europesche staatkundige aangelegenheden in het Moederland hebben opgeleverd; maar ook, omdat sommigen, die door ambtspligten geroepen zijn het voorbeeld te geven, op eene roekelooze wijze, zich hebben gesteld op den voorgrond, tot het voorbrengen van grieven, in strijd met de bestaande orde van zaken in de kolonie en met hunne pligten, als ambtenaren en ingezetenen aldaar;

Dat dergelijke gevaarlijke handelwijze het hoogste ongenoegen des Konings heeft gaande gemaakt, en Z. M. zulks aan allen, die daarbij betrokken mogten zijn, op eene nadrukkelijke wijze wil hebben kenbaar gemaakt, onder mededeeling, dat er alle termen bestonden, om hen van hunne ambten te ontzetten, en uit de kolonie te verwijderen, aan het oordeel van den Minister van Staat, Gouverneur-Generaal, overlatende, om, alsnog, meer ernstige maatregelen te nemen;

Dat het voorts 's Konings verlangen is, dat den inwoners van Nederlandsch-Indië, in het algemeen, krachtig worde voorgehouden, dat men, klagten of grieven hebbende, zich behoort te wenden tot den Gouverneur-Generaal, als 's Konings vertegenwoordiger en als bezittende het vertrouwen van Z. M.; en,

Dat, als een vernieuwd blijk van dat vertrouwen, door den Koning in overeenstemming met den Raad van Ministers, is uitgevaardigd het besluit van den 19den Augustus 1848, van hetwelk een afschrift wordt overgelegd, ook met het doel, dat aan hetzelve openbaarheid worde gegeven.

Dit besluit bevat de twee volgende artikelen:

1. De handelingen van Onzen Gouverneur-Generaal voornoemd, in zijnen bovenvermelden brief omschreven, worden door Ons goedgekeurd.

2. Het is voortdurend Onze bedoeling, dat onze Gouverneur-Generaal alles aanwende, wat bevorderlijk kan zijn aan de belangen van Onze onderdanen in 's Rijks Oost-Indische bezittingen; maar ook tevens, dat hij met gestrengheid keere, alles wat de rust en orde aldaar zou kunnen bedreigen, en dat hij tot dat einde gebruik make van de magt, hem bij het reglement op het beleid der Regering verleend.

Waarna de Gouverneur-Generaal in rade heeft bepaald:

Aan het uitgedrukt verlangen van Z. M. den Koning te voldoen, door mededeeling van het bovenstaande aan alle ambtenaren, officieren en ingezetenen van Nederlandsch-Indië; met bijvoeging, dat het den Minister van Staat, Gouverneur-Generaal, hoogst aangenaam geweest is, zich tot dusver van ernstige maatregelen te hebben mogen onthouden, en te hebben kunnen afzenden nadere berigten, getuigende van den bestaanden goeden geest en van den algemeenen wensch van Zr. Ms. onderdanen in deze gewesten, om zich te onderscheiden door opregte behartiging van 's lands belangen en om, door trouwe medewerking, algemeen orde en eensgezindheid aan te kweeken en te bevestigen; gevende de Minister van Staat, Gouverneur-Generaal, de verzekering, dat hij, overeenkomstig 's Konings bedoelingen, het mogelijke zal blijven aanwenden tot bevordering der welbegrepene belangen Zijner onderdanen hier te lande.

Voorts bevatten de Javasche Couranten van October vele burgerlijke en militaire benoemingen, onder anderen:

Tot lid der Hoofdcommissie van onderwijs, Mr. F. A. Schill, Raadsheer in het Hooggeregtshof van Nederlandsch Indië; tot leden der Subcommissie van onderwijs: te Rembang, de Heer G. H. Hanrath, plaatselijk Geneesheer en Opziener der vaccine aldaar, en te Soerabaija, de Wel-Eerw. Heer N. Moonen, Pastoor bij de Roomsch-Katholijke gemeente aldaar; tot Voorzitter van de Hoofdcommissie van onderwijs in Nederlandsch Indië, Jhr. J. P. Cornets de Groot, lid in den Raad van Nederlandsch Indië; op verzoek eervol ontslagen C. S. W. Grave van Hogendorp, lid in den Raad van Nederlandsch Indië, als President der Hoofdcommissie van onderwijs in Nederlandsch Indië, onder dankbetuiging voor de wijze op welke door hem gedurende eene reeks van jaren die betrekking is vervuld. Bij de militaire geneeskundige dienst: buitengewoon bevorderd tot dirigerend Officier van Gezondheid der 1ste klasse G. Wassink, thans dirigerend Officier van Gezondheid der 2de klasse; en zulks ter belooning voor uitstekende diensten, bewezen gedurende de laatste expeditie tegen Bali, zoowel in de zorgvuldige voorbereiding van alles, wat tot dit belangrijk gedeelte van de dienst betrekking heeft, als in de verpleging der gewonden, met dat gunstig gevolg, dat van de 115 zwaar gewonden slechts acht zijn overleden, en dat nog wel kort nadat zij aan boord van het hospitaalschip waren aangebragt.

ADVERTENTIEN.

Heden beviel voorspoedig van een welgeschapen DOCHTER, S. W. PERRIN, Geh. WETRENS.

LEYDEN, 21 December 1848.

Op heden overleed, in den ouderdom van ruim 81 jaren, onze hartelijk beminde Moeder en Behuwd-Moeder, CATHARINA LE VOIR, geboren RETTENBACH.

GEESTBRUG bij RIJSWIJK, 17 December 1848. C. L. LE VOIR, uit aller naam.

Eenige Kennisgeving.

De Commissie uit de Stedelijke Regering, daargesteld ter voorziening in den nood van minvermogenden, brengt bij deze ter kennis van de Ingezetenen dezer Stad, dat in de Localen van het *Catharina Gasthuis* op de Aalmarkt, van Stadswege, wederom op *Dingsdag den tweeden Januarij aanstaande*, ten algemeenen gerieve zal worden verkrijgbaar gesteld, **eene voedzame en smakelijke soep**, tegen betaling van ***Vijf Cents*** voor iedere Portie van 1½ Ned. Kan; — dat de afgifte der Portien zal plaats hebben telken werkdag, van 's voormiddags *ten half twaalf ure* tot 's namiddags *ten één ure*; terwijl aan genoemde localen, behalve tegen dadelijke betaling gedurende den tijd der uitdeeling, nog 's voormiddags, en ook *ten Rekenkamer dezer Stad*, gelegenheid zal zijn ter bekoming van de benoodigde **Bons**, alsmede bij de uitdeeling in betaling zullen worden aangenomen de **Winkelkaartjes**, welke van wege het Leydsch Departement der Maatschappij *tot Nut van 't Algemeen* worden uitgegeven.

Leyden, 21 *December* 1848. De Commissie voornoemd,
PAUL DU RIEU,
A. O. E. GRAVE VAN LIMBURG STIRUM,
A. HARTEVELT Jz.,
J. C. BUCAILLE,
G. H. YSSELSTEYN,
W. C. BAERT.

ECHTSCHEIDING.

Uit een Vonnis, gewezen door de Arrondissements-Regtbank te *Leyden*, den Een en Twintigsten November 1800 Acht en Veertig, zijnde behoorlijk op de expeditie geregistreerd beteekend, blijkt, dat daarbij het Huwelijk tusschen FRANCISCUS VAN HULTING, *Kleedermaker*, wonende te *Leyden* in de Langestraat, en CATHARINA JOHANNA CATTIN, mede wonende te *Leyden*, aangegaan, is ontbonden door **Echtscheiding.**

Voor uittreksel deugdelijk verklaard door mij Ondergeteekende, Procureur bij gemelde Regtbank, en als zoodanig voor genoemden FRANCISCUS VAN HULTING, *op den door hem gedanen eisch tot Echtscheiding, geoccupeerd hebbende.*

P. K. DOEFF.

De Ondergeteekende, Curator in de onbeheerde Nalatenschap van FREDERIK VAN CATZ SMALLENBURG, *Apotheker*, overleden te *Leyden*, roept bij deze de bekende en onbekende Schuldeischers in voormelde Nalatenschap op, om op Donderdag den 28sten December 1848, des voormiddags ten 11 ure, ten zijnen huize, Breedestraat Wijk IV No. 180 te *Leyden*, tegenwoordig te zijn bij het afleggen der **Rekening en Verantwoording** van zijn gehouden beheer, waarna dadelijk, in geval er geen verzet plaats heeft, door hem zal worden overgegaan tot eene uitdeeling, zoo ver het bedrag den Nalatenschap strekt.

De Curator voornoemd,
Mr. C. A. BOONACKER.

Allen die iets te vorderen, hebben van of verschuldigd zijn aan den Boedel van wijlen den Heer A. G. MAGNEZ, in leven *Commissaris van Politie* te *Leyden*, en aldaar overleden, worden verzocht daarvan **opgave** te doen ten Kantore van den Notaris Mr. OBREEN te *Leyden*, vóór of op den 5den Januarij 1849.

Allen die iets te vorderen hebben hebben van, of verschuldigd zijn aan de nalatenschap van wijlen Mejuffrouw de Wed. J. P. NOOTS Geb. HASENTIENS, in leven de *Koperslagerij* hebbende gedreven aan den Nieuwen Rijn of Boter markt te *Leyden*, en aldaar overleden, worden verzocht daarvan **Opgave** te doen ten Kantore van den Notaris Mr. H. OBREEN te *Leyden*, vóór of op den 5den Januarij 1849.

Al degenen, welke iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan de Nalatenschap van wijlen den Heer JOHANNES FRANCISCUS ANTONIUS VREVEN, overleden te *Leyden* den 26sten October 1848, worden verzocht daarvan **opgave of betaling** te doen ten Kantore van den Notaris J. TOMAS te *Leyden*, Wijk III, N°. 412, vóór of op den 15den Januarij 1849.

Leyden, 20 *December* 1848.

De bekende en onbekende Schuldeischers in de Beneficiaire Nalatenschap van CORNELIS HARDENBOL, in leven *Metselaar*, gewoond hebbende onder de gemeente *Barwoutswaarder*, en aldaar op den 9den Maart 1848 overleden, worden **opgeroepen** op Dingsdag den 9den Januarij 1849, des voormiddags ten 11 ure, in de *Stads-Herberg* te *Woerden*, tot het hooren der **Rekening en Verantwoording** wegens het gevoerde beheer in voormelde Nalatenschap, en, indien daartegen geen verzet plaats heeft, tot het ontvangen hunner Schuldvorderingen, voor zooveel het beloop der Nalatenschap toereikende zal zijn; — terwijl inmiddels de Rekening en Verantwoording acht dagen te voren ter visie zal liggen ten Kantore van den Notaris W. A. VAN ZIJST, te *Woerden*.

AANBESTEDING.

Op Vrijdag den 29sten December 1848, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere approbatie van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, door Heeren Curatoren der Hoogeschool te *Leyden*, in een der vertrekken van het Academie-Gebouw, op het Rapenburg, worden **Aanbesteed**:

Het ONDERHOUDEN *van al de* **GEBOUWEN** *enz. tot gemelde* **Hoogeschool** *behoorende; benevens het verrigten van eenige* HERSTELLINGEN *aan dezelve; en zulks voor den tijd van één jaar, ingaande met den* 1sten *Januarij* 1849, *en eindigende met den laatsten December deszelven jaars.*

Deze **Aanbesteding** zal geschieden bij *Inschrijving en Opbod*.

Het Bestek, op hetwelk de bovengemelde Aanbesteding zal plaats hebben, zal, boven en behalve aan het Lokaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken te *'s Gravenhage*, ter lezing liggen: *te Leyden*, in het Logement de Gouden Molen, op de Mare, bij J. Koeman, aan de Hoogewoerdspoort; in het Logement aan den Burg, en in de Paauw aan de Koornbeurs; te *Amsterdam*, in het Noord-Hollandsche Koffijhuis; te *Haarlem*, in de Vergulde Druif; te *Rotterdam*, in den Rumein; te *Dordrecht*, in Bellevue, en te *Gorinchem*, in den Doelen.

Zullende de noodige onderrigting te bekomen zijn bij den Architect der Hoogeschool J. HOLTZ, wonende op de Haarlemmerstraat, te *Leyden*; en zal acht dagen vóór de Besteding de noodige aanwijzing in loco geschieden.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

J. M. DE KEMPENAER.

HOUTVERKOOPING

op de Hofstede *Veenenburg*, onder *Lisse*, op Donderdag den 28sten December 1848, des voormiddags ten tien ure, van eene groote partij zwaar ESSCHEN, EIZEN, EIKEN en BERKEN HAKHOUT en eenige opgaande ABEELEN BOOMEN.

Men is van meening op Woensdag den 27sten December 1848, des voormiddags ten 11 ure, in het Logement *de Roode Leeuw*, in het Dorp *Oegstgeest*, in het openbaar te Veilen, en op Woensdag den 3den Januarij 1849, ter ure en plaatse zoo even gemeld, af te slaan en te verkoopen:

Een wel ingerigt en goed onderhouden HUIS EN ERVE, waarin sedert onheugelijke jaren de **Smederij**, en de laatste 15 jaren ook de **Wagenmakerij** wordt uitgeoefend, en welke beide bedrijven daarin alsnog met het beste gevolg worden voortgezet, met eenen grooten TUIN en HOUTBOSCHJE daaraan, staande en gelegen aan den Straatweg, bij den Driesprong, in de Gemeente van Oegstgeest en Poelgeest.

Breeder bij biljetten omschreven, en zijnde inmiddels nadere informatiën te bekomen ten Kantore van den Notaris KONING te *Warmond*, alwaar tusschen de Veiling en den Afslag Verhoogingen, tegen genot van een vijfde der te verhoogene som, zullen worden aangenomen; zullende de Betaling der Kooppenningen moeten geschieden uiterlijk den 1sten Februarij 1849, en als dan het gebruik van dit perceel aan den Kooper overgaan.

OPENBARE WILLIGE VERKOOPING,

Ten overstaan van den Ed. Achtb. Heer Kanton-Regter, in het *Heerenlogement aan den Burg* te *Leyden*, bij Opbod, op Zaturdag den 6den Januarij, en bij Afslag op Zaturdag den 13den Januarij 1849, des avonds ten 6 ure, van diverse zeer wel onderhouden HUIZEN en ERVEN, te *Leyden*, als:

N°. 1. Een HUIS en ERF, aan den Stillen Rijn, Wijk VI N°. 65.

N°. 2. Een DITO, aan den Ouden Rijn bij de Kuipersteeg, Wijk VI N°. 52.

N°. 3. Een zeer logeabel HUIS, ERF en fraaijen TUIN, aan de Mare, Wijk VI N°. 1077.

N°. 4. Een mede zeer logeabel HUIS, ERF en fraaijen TUIN aldaar, Wijk VI N°. 1180.

N°. 5. Een HUIS en ERF, aan het Rapenburg of Steenschuur tegenover den Vliet, Wijk IV N°. 860.

N°. 6. Een DITO, aan de Mare bij de Mare Kerk, Wijk VI N°. 1169, en

N°. 7. Een DITO, met afzonderlijk BOVENHUIS en WINKEL, aan de Mare, Wijk VI N°. 1179.

Voorts nog Vrijwillig:

N°. 8. Een HUIS en ERF, aan de Bloemmarkt, Wijk IV N°. 159.

Zijnde het laatste Perceel inmiddels *UIT DE HAND TE KOOP*.

Alles breeder bij aangeplakte biljetten omschreven, en nadere informatiën te bekomen ten Kantore van den Notaris Mr. H. OBREEN, te *Leyden*, alwaar tusschen de Veiling en Afslag Verhoogingen zullen worden aangenomen, tegen genot van een vijfde des Verhooggeldes.

Te bezigtigen N°. 3 en 7 Dingsdags en Donderdags; N°. 4 Donderdags en Zaturdags vóór de Veiling en Afslag van 11 tot 2 ure, mits vooraf bij de bewoners belet vragende; N°. 5 elken Vrijdag vóór den dag van den Afslag, en de overige Perceelen daags vóór en op de dagen der Veiling en Afslag, van 's morgens 10 tot 12, en 's namiddags van 2 tot 4 ure.

Een arm man, wiens gezondheid langen tijd in eenen zeer slechten toestand was, en alle Doctoren uit de nabuurschap reeds zonder de minste beterschap te ondervinden, geraadpleegd had, bekwam door de goedheid van een' geestelijk Heer **Holloway's Pillen**, die hem zijn' verloren gezondheid terug gaven. JOHN THOMPSON, eigenaar van het dagblad *den Armagh Guardian*, kan de waarheid van dit geval, even als die van vele anderen in dat gedeelte van Ierland, door deze goede middelen te weeg gebragte herstellingen, getuigen.

Te bekomen te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement*.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG, 20 DECEMBER.

			Laagst Koers.	Hoogst Koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à 2½	pCt.	$48\frac{7}{16}$	$48\frac{15}{16}$	$48\frac{7}{16}$
Dito Certificaten	» 3	»	$57\frac{1}{2}$	58	$57\frac{3}{4}$
Dito dito	» 4	»	$74\frac{1}{16}$	$74\frac{1}{8}$	$74\frac{1}{16}$
O. I. Leening	» 4	»			
Amortisatie Syndicaat	» 3½	»			
Handel-Maatschappij	» 4½	»	$141\frac{1}{2}$		
Haarlemmermeer	» 4½	»			
Aandeelen Rijn-Spoorweg	» 4½	»	79	80	79
Aand. Holl. Spoorweg Maats.					
BELGIË, Certificaten	» 2½	»			
Dito Dito	» 2½	»	$41\frac{1}{2}$		
Dito, bij ROTHSCHILD	» 2½	»	$41\frac{1}{2}$	$40\frac{11}{16}$	$40\frac{9}{16}$
SPANJE, Leen. bij Ardoin van 85 £	» 5	»	$10\frac{5}{16}$	$10\frac{5}{16}$	$10\frac{5}{16}$
Dito dito Onbep. Stukken	» 5	»	$9\frac{5}{8}$	$9\frac{5}{8}$	
Dito Renteл. à 6 pCt.	» 3	»	$19\frac{1}{8}$	20	$19\frac{15}{16}$
Coupons Ardoins			$6\frac{1}{2}$	7	
PORTUGAL, te Londen	» 3	»	$24\frac{5}{16}$	$24\frac{7}{16}$	$24\frac{5}{8}$
Dito dito	» 4	»	$25\frac{1}{2}$	$25\frac{1}{2}$	$25\frac{5}{16}$
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5	»	100		
Dito dito 1828 en 1829	» 5	»	$99\frac{1}{2}$	$99\frac{1}{2}$	
Cert. bij dito 1831 en 1833	» 5	»	$99\frac{1}{4}$		
Dito bij HOPE	» 4	»	$79\frac{3}{4}$	$79\frac{1}{2}$	
Dito bij STIEGLITZ & C°.	» 4	»	$79\frac{3}{4}$		
Certificaten te Hamburg	» 5	»			
Inschrijving in Assign.	» 6	»			
Certificaten van Dito	» 6	»	$59\frac{5}{8}$		
POLEN, Certificaten	» 4	»			
Dito Aandeelen met Loting	fl. 300	f			
Dito dito	» 500	»	128	$128\frac{1}{2}$	
PRUISSEN, Loten van 50 R.	» »	»			
OOSTENRIJK, Oblig. Weener Bank	à 5	pCt.	$80\frac{1}{2}$		
Dito	» 4	»			
Oblig. Metalliek	» 5	»	73	$73\frac{5}{8}$	
Idem	» 2½	»	$37\frac{1}{2}$	$36\frac{5}{8}$	
Aandeelen 28 Mei 1834	f 500	f			
Idem 1 April 1839	f 250	f			
NAPELS, Certif. bij Lam. en Bouw.	à 5	pCt.			
BRAZILIË	» 5	»	$77\frac{1}{2}$		
MEXICO	» 5	»	$20\frac{5}{16}$	$20\frac{5}{8}$	
AMERIKA	» 6	»			
Dito Bankactiën			$3\frac{1}{2}$	$3\frac{5}{16}$	
GRIEKENLAND	» 5	»	$1\frac{5}{16}$		
VENEZUELA	» 2½	»	$19\frac{1}{2}$	$19\frac{1}{2}$	

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.